

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse, som beskriver muligheder og udfordringer ved udnyttelse af Grønlands allerede udnyttede samt uudnyttede vandkraftpotentialer til energiforsyning her i landet og med henblik på eksport. Redegørelsen skal endvidere beskrive finansieringsbehov og finansieringsmuligheder ved etablering af vandkraftværker og dertilhørende infrastruktur. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut senest i forbindelse med EM2017.

(Medlem af Inatsisartut, Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Natur, Miljø og Justitsområdet)

1. behandling

Jeg skal på vegne af Naalakkersuisut takke medlem af Inatsisartut for Partii Naleraq, Anthon Frederiksen, for beslutningsforslaget.

Naalakkersuisut er i gang med at udarbejde en sektorplan for energiområdet. Formålet med denne plan er blandt andet at sætte de overordnede mål for udviklingen og investeringerne på energiområdet for de kommende år. Sektorplanen vil beskrive, hvordan vi kan fremme vedvarende energi og energieffektivisering for derigennem at skabe et grønnere Grønland. Dette kan både ske gennem en videre udbygning af vandkraft, men også gennem andre former for vedvarende energi og i mindre skala end de hidtidige vandkraftinvesteringer. Eksempelvis er energi fra sol, vind og affald andre relevante potentielle kilder til vedvarende energi i Grønland, som indgår i Naalakkersuisuts energiplanlægning.

Der har været bred politisk tilslutning til at foretage investeringer i overgangen til vedvarende energi siden starten af 1990'erne. Det har været positivt for vores økonomi og selvforsyningsgrad. Status i dag er, at ca. 70 % af den el og varme, Nukissiorfiit leverer til kunder, er produceret af vedvarende energi. Nukissiorfiit står dog kun for at levere ca. en tredjedel af den energi, vi bruger i samfundet. Mange boliger kører stadig på oliefyr, hvilket betyder, at langt det meste af vores forsyning af energi stadig stammer fra fossile brændsler som olie og benzin.

Naalakkersuisut arbejder for, at energiforsyningen på sigt bliver baseret udelukkende på vedvarende energi. Der foretages derfor hvert år nye forundersøgelser af muligheder for etablering af vandkraftforsyning til både større og mindre bosteder samt for udvidelser af eksisterende vandkraftværker. Undersøgelserne af vandkraftpotentiale tager tid, idet de blandt andet indebærer indsamling af data over en længere årrække, samfundsøkonomiske analyser osv. I øjeblikket undersøges etablering af vandkraftforsyning i Aasiaat og Qasigiannuit nærmere. Der udarbejdes en samfundsmæssig konsekvensanalyse, der kan bruges til forberedelse af et eventuelt OPP-udbud på projektet. Der undersøges også alternativer til vandkraftforsyning i Aasiaat og Qasigiannuit, såsom solceller, energi fra affaldsforbrænding osv. En undersøgelse af en udvidelse af Tasiilaq vandkraftværk gennemføres ligeledes.

Herudover har Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet i samarbejde med Asiaq og Nukissiorfiit igangsat et arbejde med at samle og digitalisere oplysninger om andre uudnyttede vandkraftpotentialer. Dette skal synliggøre og forbedre adgangen til de mange data, der allerede er samlet, og de vil blive offentlig tilgængelige. Oplysningerne vil samtidig indgå i overskuelig form i den kommende energisektorplan.

Naalakkersuisut har sat et klart mål i koalitionsaftalen om, at Grønland skal være fuldt selvforsynende med grøn energi i 2024, og gennem energisektorplanen vil Naalakkersuisut konkretisere, hvordan vi når dette mål. Som det ligeledes fremgår af koalitionsaftalen, tror Naalakkersuisut på, at Grønland har et meget stort potentiale for vedvarende energi og derved kan eksportere energi. I dag er det teknisk og økonomisk uden for rækkevidde at etablere et elnet via et søkabel til vore nabolande som Canada og Island, men en anden mulighed for eksport af strøm er at lagre den, fx som brint, inden den transporteres. Denne mulighed ønsker Naalakkersuisut at undersøge nærmere.

Inden for et kortere tidsperspektiv vil det formentlig også være nærliggende at koble elforsyningen mellem bostederne i Grønland sammen. Det kunne ske via et søkabel langs vestkysten, hvor vandkraftpotentialerne primært findes. Det ville give grøn energiforsyning flere steder og samtidig give mulighed for at udnytte de eksisterende vandkraftværker endnu bedre. Disse overvejelser indgår tilsvarende i energisektorplanen, som er under udarbejdelse.

Samtidig kan vandkraftpotentialerne bruges til at forsyne minedrift eller energiintensiv industri med grøn energi. Det giver mulighed for at benytte de store vandkraftpotentialer, der ligger langt fra byer og bygder. Naalakkersuisut har igangsat markedsføringsprojekter, der retter sig specifikt mod energiintensive industrier som fx aluminiumsværker. Som en del af dette vil der blive udarbejdet investeringsprospekter for udnyttelse af vandkraftpotentialer til energiintensiv industri.

Naalakkersuisut er meget enig i vigtigheden af at få afdækket de forhold, som omtales i beslutningsforslaget. Naalakkersuisut indstiller på den baggrund, at Inatsisartut tilslutter sig beslutningsforslaget, idet Naalakkersuisut forventer den omtalte energisektorplan fremlagt i 2017.